

Behandelwijzer oncologie

— bij borstkanker

Eigendom van:

Naam: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

N.B. Bij verlies wordt de vinder dringend gevraagd contact op te nemen met de eigenaar van dit boekje.

1. Waarom deze behandelwijzer

U heeft van uw medisch specialist gehoord dat u behandeld gaat worden voor borstkanker of een voorstadium hiervan. Voordat de behandeling begint vertelt de specialist of de verpleegkundige u over de behandeling die u krijgt. Omdat het om veel informatie gaat, is het niet eenvoudig om alles in één keer te onthouden. De informatie staat in dit boekje bij elkaar, zodat u thuis alles nog eens rustig kunt lezen.

Hoe gebruikt u de behandelwijzer

- U vult uw persoonlijke gegevens in.
- U neemt dit boekje bij ieder bezoek aan het ziekenhuis, huisarts en andere hulpverleners mee. Wij kunnen dan ook aanvullende informatie toevoegen.

Deze behandelwijzer is een boekje waarin de informatie zo goed mogelijk op uw persoonlijke situatie is afgestemd. U kunt zelf ook aantekeningen maken en uw vragen opschrijven op de daarvoor bestemde bladzijde. Tijdens een volgend bezoek aan uw huisarts of het ziekenhuis kunt u dan uw vragen stellen.

De behandelwijzer is uw persoonlijke eigendom. U beslist wie u in het boekje laat schrijven of lezen.

2. Team oncologische mammachirurgie

Medisch specialisten

U bent verwezen naar een medisch specialist (mammachirurg) voor behandeling. Samen met de verpleegkundig specialist/consulent bespreekt hij/zij de diagnose en de behandeling met u.

In het Spaarne Gasthuis werken de volgende mammachirurgen:

- Mw. K.M. Blaauwendraat
- G. Heuff
- T. van Keeken-Visser
- Mw B.A. Kortmann
- S. Oosterling
- H. Rijna
- H.B.A.C. Stockmann
- R.J.C.L.M. Vuylsteke

Verpleegkundigen:

In het Spaarne Gasthuis werken verpleegkundig specialisten en een verpleegkundig consulent. Zij zijn gespecialiseerd in de zorg voor mensen met kanker.

De verpleegkundig specialist/consulent is uw aanspreekpunt tijdens de behandeling. Aan haar kunt u uw vragen stellen. Denk hierbij aan opvang en vragen over uw diagnose, behandeling en gevolgen hiervan op uw dagelijks leven of bij acute problemen. Daarnaast is verpleegkundig specialist ook opgeleid om een aantal medische taken uit te voeren. De verpleegkundige specialist/consulent werkt nauw samen met de chirurg.

Op de polikliniek chirurgie werken de volgende verpleegkundig specialisten/consulent:

- Aukje Cnossen, verpleegkundig specialist
- Petri Dienaar, verpleegkundig specialist
- Pien Hoekstra, verpleegkundig specialist
- Jolanda van der Meij, verpleegkundig consulent
- Noortje Otte, verpleegkundig specialist i.o.
- Eline Pellicaan, verpleegkundig specialist i.o.
- Myrthe Strik, verpleegkundig specialist i.o.

3. Bereikbaarheid

Hulpverlener	Bereikbaarheid
Huisarts	
Ziekenhuis (algemeen nummer)	Tel:(023) 224 0000
Borstzorg centrum	Tel: (023) 224 5107
Polikliniek oncologie (voor afspraken of vragen aan uw specialist)	Tel: (023) 224 0065 tussen 8.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur
Polikliniek chirurgie	Tel: (023) 224 0020 tussen 8.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur
Polikliniek plastische chirurgie	Tel: (023) 224 0175 tussen 8.00 – 12.00 uur en 13.00 – 16.00 uur
Spoedeisende hulp	Haarlem Zuid: Tel: (023) 224 4880 Hoofddorp: Tel: (023) 224 6880 24 uur per dag
Verpleegkundig consulent Mammacare • Jolanda van der Meij.	Tijdens kantooruren: (023) 224 0925
Verpleegkundig specialist • Aukje Cnossen • Petri Dienaar • Pien Hoekstra • Noortje Otte i.o. • Eline Pellicaan i.o. • Myrthe Strik i.o.	Tijdens kantooruren (023) 224 0926 (023) 224 5834 (023) 224 0974 (023) 224 5798 (023) 224 7902 (023) 224 0988

4. Hoe bereidt u zich voor op de operatie

Polikliniek anesthesiologie

Voor uw operatie heeft u een afspraak met de polikliniek anesthesiologie. U heeft een gesprek met een anesthesioloog of een medewerker preoperatieve screening. U vult vooraf een vragenlijst in over uw gezondheid. We vragen naar eerdere operaties, uw medicijnen en of u allergisch bent. Soms vraagt de anesthesioloog andere artsen om advies over uw behandeling, zoals de internist, longarts of cardioloog. De medewerker vertelt u over de verschillende vormen van verdoving die bij deze operatie horen. Ook krijgt u te horen of en

wat u wel en niet mag eten en drinken vóór de operatie. Alle informatie krijgt u op papier. Lees de informatie door en volg de aanwijzingen goed op.

Preoperatieve voorlichting

Voor de preoperatieve voorlichting komt u bij de verpleegkundig specialist/consulent op polikliniek oncologie/chirurgie. In dit gesprek krijgt u uitleg en informatie over de opname, operatie en de eerste dagen na de operatie thuis. Heeft u vragen over uw operatie of behandeling? Stelt u ze in dit gesprek aan de verpleegkundig specialist/consulent.

Medicijnen vóór de operatie

Gebruikt u medicijnen? Neem dan een actueel overzicht van uw apotheek mee. Het kan zijn dat u voor de operatie moet stoppen met het innemen van de medicijnen. Dit hoort u van uw arts.

Bloed verdunnende medicijnen

Gebruikt u bloed verdunnende medicijnen zoals Ascal, Persantin, Acenocoumarol, Fenprocoumon of andere medicijnen, die u via de trombosedienst krijgt? Overleg met uw arts of u deze medicijnen moet stoppen voor de operatie. En zo ja, hoeveel dagen voor de operatie u hiermee moet stoppen.

Nog meer voorbereidingen en wat neemt u mee naar het ziekenhuis:

Lees hiervoor als u wordt opgenomen:

In Haarlem Zuid de folder 'Opname en verblijf in het Spaarne Gasthuis Haarlem'
In Hoofddorp de folder 'Opname en verblijf in het Spaarne Gasthuis Hoofddorp'
In Haarlem Noord de folder 'Dagopname in het Spaarne Gasthuis Haarlem'.

De dag van de opname

U wordt opgenomen op de dag van de operatie. Op de dag van de opname eet en drinkt u niet meer vanaf het tijdstip dat de anesthesioloog met u heeft afgesproken.

Gebruikt u medicijnen? Neem deze in originele verpakking mee. Neem ook een actueel overzicht van uw medicijnen mee.

Op de verpleegafdeling vraagt de verpleegkundige vraagt wie uw 2 contactpersonen zijn, welke medicijnen u gebruikt en of u overgevoelig bent voor iets. Ook meet zij uw bloeddruk, pols en temperatuur.

5. Na de operatie

Controle afspraak en aanvullende behandeling

U krijgt een polikliniekafspraak mee voor een bezoek aan uw chirurg en een controle-afspraak voor de verpleegkundig specialist/consulent.. Heeft u eerder behoefte aan een gesprek met de verpleegkundige? Verzet u dan uw afspraak.

De uitslag van het verwijderde weefsel is na ongeveer 10 werkdagen bekend. Uw chirurg bespreekt met u de uitslag van het weefselonderzoek en de eventuele aanvullende behandeling tijdens de afspraak op de polikliniek

MDO

Alle patiënten worden zowel voor de operatie als na de operatie besproken in het Multi Disciplinair Overleg (MDO). Bij dit overleg zijn zowel de specialisten van het Spaarne Gasthuis als de specialisten van het Antoni van Leeuwenhoek aanwezig. Het zijn oncologisch

chirurgen, internist oncologen, pathologen, radiologen, nucleair geneeskundigen, radiotherapeuten, plastisch chirurgen, arts-assistenten, verpleegkundig specialisten / consulent. Tijdens het MDO stemmen zij af wat voor u de beste behandeling is.

Erfelijkheid en borstkanker

Een erfelijke vorm van borstkanker komt in minder dan 5% van de gevallen voor. Het kan zijn dat uit uw gegevens blijkt dat er kans is op een erfelijke vorm van borstkanker. Bijvoorbeeld wanneer er veel borstkanker in uw familie voorkomt. In dat geval overlegt uw medisch specialist met u of het zinvol is om hier onderzoek naar te doen. Uw specialist verwijst u dan naar de klinisch geneticus.

Fertiliteit en kinderwens

Heeft u de diagnose borstkanker gekregen en een (toekomstige) kinderwens? Bespreek uw kinderwens nog voor de start van de behandeling met uw medisch specialist. Sommige behandelingen hebben invloed op de vruchtbaarheid. Bij vrouwen onder de 40 kan de vruchtbaarheid bespaard worden.

6. Afspraken bij de verpleegkundig specialist/consulent over uw operatie

Er zijn verschillende momenten waarop u voor controle komt bij de verpleegkundig specialist/consulent. Hieronder staan de afspraken op een rijtje. Heeft u behoefte om de verpleegkundig specialist/consulent eerder te spreken, maakt u dan gerust een afspraak.

Er zijn drie vaste controle momenten:

- 1. Preoperatieve voorlichting:** In dit gesprek krijgt u uitleg en informatie over de opname, de operatie en over de eerste dagen thuis. Heeft u vragen? Stelt u deze dan gerust tijdens deze afspraak. Daarna stelt de verpleegkundig specialist/consulent u een aantal vragen. Wij noemen dat anamnese. Het zijn algemene vragen, uw antwoorden zijn nodig voor de verpleegafdeling, waar u later wordt opgenomen.
- 2. Paar dagen na de operatie (telefonisch):** Tijdens deze afspraak vraagt de verpleegkundige hoe het met u gaat en hoe de wond eruit ziet. Ook tijdens dit gesprek kunt u gerust uw vragen stellen. Krijgt u bestraling? Dan krijgt u tijdens dit gesprek hierover informatie.
- 3. Na de bestraling:** Heeft u gehoord wanneer u de laatste bestraling krijgt? Maakt u dan zo snel mogelijk een **afspraak verpleegkundig specialist/consulent**. Dit gesprek wordt namelijk **7-10 dagen na de laatste bestraling** gehouden. De verpleegkundig specialist/consulent bespreekt hoe het met u gaat en hoe de bestraling is gegaan. Ook controleert zij uw borst en de wonden.
Wilt u **de lastmeter** invullen en meenemen naar deze afspraak?. De lastmeter is een hulpmiddel om inzicht te krijgen in uw psychosociale situatie. Het bestaat uit een vragenlijst die u regelmatig kunt invullen. Daarnaast geeft u met een cijfer aan hoe het met uw gezondheid gaat. U bespreekt de lastmeter met de verpleegkundig specialist/consulent. Zij krijgt dan een goed beeld van uw klachten en kan samen met u beoordelen welke hulp u nodig heeft. U kunt zelf bepalen of u gebruik wilt maken van de lastmeter. U kunt de lastmeter ook digitaal invullen op www.lastmeter.nl.

Andere afspraken

- **Wanneer u geen bestraling nodig heeft**, heeft u 2 maanden na de operatie een controle-afspraak bij de verpleegkundig specialist/consulent. Tijdens deze afspraak bespreekt zij met u hoe de afgelopen maanden zijn gegaan. Eventuele klachten worden in kaart gebracht met behulp van **de lastmeter**. Wilt u deze meter ingevuld meenemen naar deze afspraak? Ook bespreekt de verpleegkundig specialist/consulent de nacontrole met u.
- **Als dat nodig is, 1 jaar na operatie:**
Tijdens deze afspraak kijkt u met de verpleegkundig specialist/consulent terug op het afgelopen jaar. Hoe is het met u gegaan? Hoe gaat het nu met u? Eventuele klachten worden in kaart gebracht met behulp van de lastmeter. U kunt deze afspraak goed combineren met de afspraak voor de uitslag van de 1^e controlefoto van de borst.

7. Aanvullende informatie

Afdeling patiëntenvoorlichting

U vindt deze afdeling in de centrale hal van het Spaarne Gasthuis. U kunt hier terecht voor aanvullende informatie. De medewerker staat u persoonlijk te woord en neemt de tijd om samen met u de gewenste informatie op te zoeken.

De afdeling is geopend van 9.30 – 12.00 uur en van 13.00 – 16.30 uur op onderstaande dagen

- Hoofddorp op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
- Haarlem Zuid van maandag tot en met donderdag

Telefoonnummer: (023) 224 2060, E-mail patientenvoorlichting@spaarnegasthuis.nl

Meer lezen?

Brochure Verder leven met kanker van KWF Kankerbestrijding. U kunt de folder downloaden via www.kwf.nl/

Buiten het Spaarne Gasthuis	
Informatie over kanker, behandeling, nazorg en een luisterend oor	Voorlichtingscentrum KWF Kankerbestrijding 0800-0226622 www.kwf.nl
Borstkanker vereniging Nederland	www.borstkanker.nl
Wat voor borstkanker heb ik? Folder met uitleg over borstkanker en de pathologie	https://borstkanker.nl/sites/default/files/pathologie%20kwf.pdf
Informatie over kanker, keuzewijzer	www.kanker.nl www.kiesbeter.nl www.oncokompas.nl
Aanvullende informatie	Nederlands Federatie Kankerpatiënten-organisaties www.diagnoseborstkanker.nl

	www.jongenborstkanker.nl www.bforce.nl www.lookgoodfeelbetter.nl
Videovorlichting behandeling van borstkanker	www.patiëntenbegrijpen.nl
Voor Nederlander met een immigratieachtergrond	www.mammarosa.nl www.stichtingak.nl
Revalidatie	<p>Meer informatie van mogelijkheden binnen het Spaarne Gasthuis krijgt u van de verpleegkundig consulent en verpleegkundig specialist</p> www.verwijsgidskanker.nl www.oncologiekennemerland.nl www.onconet.nu www.toekomstnakanker.nl
Specifieke informatie en begeleiding voor kinderen	www.kankerspoken.nl www.achterderegenboog.nl www.gezin-en-kanker.nl www.mamaisziek.nl
Informatie over borstprothesen	<p>In het Spaarne Gasthuis is 1x per maand voorlichting over borstprothese, lingerie en badkleding etc. Kijk voor data op www.spaarnegasthuis.nl/agenda</p>
Werk en kanker Vermoeidheid en kanker	www.vraagwelder.nl www.stapnu.nl www.re-turn.nl www.dosomegood.nl www.mindermoebijkanker.nl
Voeding	www.voedingenkankerinfo.nl
Website voor mannen met borstkanker	www.mannenmetborstkanker.nl/
Inloophuizen voor mensen met kanker en hun naasten voor hulp, begeleiding, informatie, lotgenotencontact en een luisterend oor.	<p>Adamas Inloophuis centrum voor leven met en na kanker Eugenie Prévinaireweg 61 2151 BB Nieuw Vennep (0252) 680 233 www.adamas-inloophuis.nl</p> <p>Inloophuis Kennemerland</p>

	<p>centrum voor leven met en na kanker Santpoort – Noord Wulverderlaan 51 2071 BH Santpoort-Noord (023) 888 5367 Haarlem Leonardo Da Vinciplein 73, 2037 RR Haarlem (023) 888 5368 www.inloophuiskennemerland.nl</p>
Ingeborg Douwes Centrum Centrum voor mensen met kanker en hun naasten in de regio Amsterdam.	<p>www.ingeborgdouwescentrum.nl email: ingeborgdouwescentrum@olvq.nl (020) 3640330 Heeft op meerdere locaties activiteiten.</p>

8. Pagina voor uw vragen en aantekeningen

Datum	Onderwerp

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl